

خولياي جه نځ ... به ختیار محمه د

چ شت ځ له جه نځ قـزه ونتره؟ جه نځ سهرکه وتنی ئیراده ی شه ځانگـزی و شه ځانگـزانه به سهر ئیراده ی چاکه و چاکه خوازییدا. جه نځ لایه نه شه ځانگـزه که ی ځـحی مرځ دهرده خا؛ ئو لایه نه ی، که له وـران کردن و خاپوور کردن و بـزه وهری و قـزه ونیدا بـ هاوتایه و لای هیچ دـنده یه کی سهر ئم گـی زه ویه بوون و نموونه ی نییه.

موفاره قه یه کی سهیره: مرځ تاوان ئه نجام ددها، خـی به ځـاست ده زانـ. مرځ (تاوانبار و ستمکار) همیشه پاساو بـ تاوانه کانی خـی ده هـڼـته وه. ئو هـڼـده پـ له ځـده بـ، که هیچ به هایه ځـ بـ ژیان (ژیانی ئه وانی دیکه) نا هـڼـته وه.

له هموو حاـته تـکدا جه نځ (جه نځی کـمه لایه تی و سیاسی و ئابووری و ته نانه ت هـند ځ جار جه نځی شه خسیش) به ره می ستمه: ستمی ساته وه خته کانی ده سهـات له به رانه ره که ی خـی (ته نانه ت له نـوان جه نځی مندا لـنیش هـست به سـبه ری ئم ده سهـات ته ده کـځ). خـ له خـای نییه، له هر کوـیه ځ دیکتاتـر و دیکتاتـرایه تی هـ بـ، ئو له له و شوـنه شدا جه نځ به رپا ده بـ. جه نځ کار و کاردانه وه یه: کاری ستم و ته عدها و کاردانه وه ی به رگری (ماف) و تـه.

ئوانه ی جه نځه گه وره کانیان له مـژوودا به رپا کردووه، دیکتاتـر و خوـڼـڼـڅه گه وره و ناسراوه کانی جیهانن: هـلاکـ، ته یموور له نځ، هیتلر، سه دام و... تاد. هموو ئیمپراتـریه ته گه وره کانی وه ځ ماش له مـژووی جیهاندا به ځووباری خوـڼـ بنیاد نراون؛ هر ځووباری خوـڼـنیش هـره سی پـ هـناون و ځووخاندوونی؛ له مه وه له هر کوـیه ځ ویستی ده سهـاتخوازیی و داگیرکاری هـبووه و به هـڼـز بووه، ئو له له و شدا جه نځ و جه ور و ستم هـبووه و به رپا بووه.

جه نځیش هیچ ئامانجـکی نییه، ته نها خاپوور کردن و وـران کردن نه بـ؛ بهـام پرسیار ځ هـیه ئـمه نیگه ران ده کا: بـ هـرده م ئیراده ی شه ځوازی ده توانـ به سهر ئیراده ی خـخوازی سهرکه و؟ هر کا تـک بیه و جه نځ له کـمه گه کانی مرځ قایه تیدا به رپا ده کا؟ ئایا جه نځ ته نها به ره می پـکدادانی به رزه وه نـدیه کانه؟ یان به شـکه له ئیراده ی سروشتی مرځ؟ ئایا (هـڼـز) ځ است ده کا، که پـی وایه جه نځ حاـته تـکی سروشتیه له بوونی مرځ قدا؟ یان (لـک) و ئه وانی دیکه، که جه نځ به به ره می واقعی ژیان ی ځـڼـیری و کـمه لایه تی ده زانن؟ یانیش هـردوو لایان به شـوه ی ځـڼـیه ی له تیـر و بـچوونه کانیاندا

وهك يهك ۛ است دهكهن؟ واته مرڤ ههم خۛى شه ۛ انگۛزه، ههم بهرهه مى كولتوورى شه ۛ انگۛزيشه؛ به ۛام سهره نجام كۛ ۛم واقععه شه ۛ انگۛزه دروست دهكا و بهرهه دهه ۛن؟ ههر مرڤ، ههر بهشۛكى مرڤ و مرڤ فايه تى خۛيان نين؟...

كه واته دهشۛ بۛۛۛين، كه بهشۛكى مرڤ (زۛرينه) قوربانى دهستى بهشۛكى ديكه يه (كه مينه)؛ به ۛام ۛم كه مينه يه هۛز له كوۛ دۛن؟ له توانا و زيره كى و فرت و فۛۛۛى خۛى؟ يانيش له پشتيوانى بۛ ۛاگايانه ي زۛرينه بۛيان (ۛينجا له بهر ههر هۛكارۛك بۛ)؟ ۛايا هيچ ديكتاتورۛك خۛى له خۛيدا ده توانۛ شت بۛ، ۛه گهر زۛرينه (له فۛناغۛك له فۛناغه كاندا) پاۛپشت و لايه نگري نه بووبن؟ وه ۛامى ۛم پرسيارانه بۛ خوۛنهرى ۛازيز و به ۛۛز لۛ ده گه ۛۛۛين...